

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Rs 399695 25 Rev
Banjaluka, 9.10.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Jadranke Stanišić, kao predsjednika vijeća, Biljane Vidimlić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S.B. iz B., [...], koju zastupa punomoćnik Svetozar Bajić, advokat iz Banjaluke, protiv tužene Republike Srpske, koju zastupa zastupnik po zakonu Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika Banjaluka, radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost spora 3.763,89 KM, odlučujući o reviziji tužiteljice protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 399695 24 Rsž od 5.2.2025. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 9.10.2025. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 399695 23 Rs od 15.11.2024. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužiteljice da se utvrdi da postoji diskriminacija u pogledu ostvarivanja prava na naknadu toplog obroka između tužiteljice, kao republičkog tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, sa jedne strane, u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlenike u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, kao i u odnosu na nosioce tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i zahtjev za naknadu toplog obroka za period od 1.2.2020. godine do 1.7.2022. godine u iznosu od 3.763,89 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dospijeca svakog neisplaćenog toplog obroka do 19.6.2024. godine, kao dana izrade nalaza i mišljenja vještaka u iznosu od 1.260,04 KM i zakonske zatezne kamate na iznos glavnog duga od 3.763,89 KM od 19.6.2024. godine do isplate.

Obavezana je tužiteljica da tuženoj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 750,00 KM u roku od 15 dana od dana prijema presude.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 399695 24 Rsž od 5.2.2025. godine, žalba tužiteljice je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen i zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 375,00 KM.

Tužiteljica revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i usvoji zahtjev tužiteljice, uz naknadu troškova žalbenog i revizionog postupka, ili ukinu obe nižestepene presude i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužiteljice da se utvrdi da postoji diskriminacija u pogledu ostvarivanja prava na naknadu toplog obroka između tužiteljice, kao republičkog tužioca Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, sa jedne strane, u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlenike u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, kao i u odnosu na nosioce tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine i zahtjev za isplatu naknade štete za period od 1.2.2020. godine do 1.7.2022. godine, uz naknadu troškova postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio: da je tužiteljica zaposlena u Republičkom tužilaštvu; da tužiteljici nije isplaćivana naknada za topli obrok u traženom periodu; da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine dana 24.3.2022. godine donio odluku broj: U-18/21, kojom je utvrdio da Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 66/18 i 119/21) nije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, jer ne sadrži odredbe o naknadi za topli obrok, te naložio Narodnoj Skupštini Republike Srpske da najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke uskladi Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca sa članom I/2 i II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima; da je donesen Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 56/22) gdje je članom 2. stav 2. regulisana naknada za topli obrok.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je zaključio da je nadležan za raspravljanje po predmetnom zahtjevu, da je tužba blagovremeno podnesena, da sudije i tužioci u Republici Srpskoj nisu diskriminirani, da se naknada ne može isplaćivati retroaktivno i da tužiteljica nije dokazala, odnosno nije učinila vjerovatnim da je bila izložena diskriminaciji, niti da je tužena povrijedila njeno pravo na jednako postupanje u odnosu na druge, koji pripadaju istoj grupaciji kao i tužiteljica, pa je primjenom odredbe člana 1, 3, 12. stav 1., 13. stav 4. i 15. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj: 59/09 i 66/16-u daljem tekstu: ZZZ), sudio tako što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Odluku o troškovima postupka prvostepeni sud je donio temeljem odredbi člana 386. stav 1. i 387. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24 – u daljem tekstu: ZPP).

Drugostepeni sud je prihvatio činjenično utvrđenje i zaključak prvostepenog suda da je zahtjev iz tužbe neosnovan, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizlazi da je pravilan zaključak prvostepenog suda da tužena u odnosu na tužiteljicu nije izvršila diskriminaciju na način kako je to tužiteljica navela u tužbi, jer iz stanja spisa i provedenih dokaza jasno proizlazi da je prema tužiteljici bio primjenjen jednak tretman i da je uživala jednaka prava kao i svi ostali pripadnici njene grupacije, odnosno tužioci u Republici Srpskoj, kao i zaključak da tužena u smislu odredbe člana 154. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i "Službeni glasnik Republike Srpske" broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 - u daljem

tekstu: ZOO), nije odgovorna za štetu zbog diskriminacije, pa da samim tim ne može biti obavezana na isplatu tražene naknade toplog obroka za period od 1.2.2020. godine do 1.7.2022. godine.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Naime, za uspjeh u parnici povodom zahtjeva za zaštitu od diskriminacije, tužiteljica je bila u obavezi da dokaže, odnosno učini vjerovatnim, da su ispunjeni uslovi iz odredaba člana 1. i 2. ZZD, kojim odredbama je uspostavljen okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svih lica u Bosni i Hercegovini da u jednom uređenom sistemu ostvare pravo na zaštitu od diskriminacije.

Kako je odredbama člana 2. stav 1. i 2. ZZD propisano da će se diskriminacijom u smislu ovog zakona smatrati svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života. (stav 1.), te da se zabrana diskriminacije primjenjuje na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga (stav 2.), ovaj sud nalazi, da kod činjeničnog utvrđenja na kojim se zasnivaju nižestepene odluke, tužiteljica nije dokazala, odnosno učinila vjerovatnim da je bila izložena diskriminaciji.

Kod takvog stanja stvari, ne može tužiteljica sa uspjehom isticati zahtjev za zaštitu od diskriminacije na način pobliže opisan u tužbi, jer u odnosu na nju, kao i na sve sudije i tužioce u Republici Srpskoj u čijoj nadležnosti i jeste regulisanje prava i dužnosti sudija i tužilaca u Republici Srpskoj je bio na jednak način uređen sistem naknade toplog obroka, shodno Zakonu o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj koji je tada važio.

Sama činjenica da je u spornom periodu u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u okviru njene nadležnosti, na drugačiji način bio uređen sistem naknade toplog obroka, ne daje osnova da se utvrdi postojanje diskriminacije tužiteljice u odnosu na nosioce sudijske i tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno, u pogledu ostalih budžetskih korisnika u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlene u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, jer je tužiteljica u okviru nadležnosti Republike Srpske bila jednako tretirana, kao i ostali pripadnici iste grupacije.

Drugim riječima, tužiteljica nije dokazala, odnosno učinila vjerovatnim da je bila izložena diskriminaciji, jer da je tužena povrijedila njeno pravo na jednako postupanje u odnosu na druge koji pripadaju istoj grupaciji kao i tužiteljica, a što je uslov za uspjeh u postupku zaštite od diskriminacije. Ovo tim prije, što se Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj koji je sada na snazi i koji propisuje naknadu za topli obrok, ne može retroaktivno primjeniti.

Slijedom datih razloga, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak nižestepenih sudova da nije osnovan zahtjev tužiteljice da se utvrdi da je bila izložena diskriminaciji, jer da je tužena povrijedila njeno pravo na jednako postupanje u odnosu na ostale budžetske korisnike u Republici Srpskoj, te sve ostale zaposlene u Republici Srpskoj koji nisu budžetski korisnici, kao i u odnosu na nosioce sudijske i tužilačke funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine na način pobliže opisan u tužbi.

Kod prednjeg stanja stvari nižestepeni sudovi su pravilno zaključili da je neosnovan i zahtjev za otklanjanje diskriminacije, odnosno da tužena u smislu odredbe člana 154. stav 1. ZOO nije odgovorna za štetu zbog diskriminacije, pa da samim tim ne može biti obavezana na isplatu tražene naknade toplog obroka za period od 1.2.2020. godine do 1.7.2022. godine.

Slijedom datih razloga ovaj sud nalazi da se zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda ne dovodi u pitanje revizionim prigovorima da se odluka drugostepenog suda zasniva na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, jer da su sudovi bili u obavezi udovoljiti zahtjevu na ime toplog obroka kao posljedice diskriminacije, uzevši u obzir odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-18/21 od 24.3.2022. godine.

Naime, sama činjenica da je odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-18/21 od 24.3.2022. godine utvrđeno da Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 66/18 i 119/21) nije u skladu sa članom I/2 i članom II/4 Ustava Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola broj 12. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima zbog toga što ne sadrži odredbe o naknadi za topli obrok, ne znači da tužiteljica ima pravo na topli obrok za period koji je prethodio donošenju navedene odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, već shodno toj odluci, obavezu Republike Srpske da donese Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj koji će sadržavati tu odredbu, što je Republika Srpska i učinila, kada je donijela Zakon o platama i naknadama sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj dana 1.7.2022. godine.

Pozivanje revidenta i na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-9/24 od 19.9.2024. godine nije od uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane odluke, budući da se ta odluka odnosi na pitanje otpremnine prilikom odlaska u penziju.

Suprotno revizionim navodima, drugostepeni sud je pravilno zaključio da je odluka o troškovima postupka sadržana u prvostepenoj presudi donesena pravilnom primjenom odredbe člana 386. stav 1. ZPP.

Kako se revizijom tužiteljice ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost odluke drugostepenog suda, valjalo je primjenom člana 248. ZPP odlučiti kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Jadranka Stanišić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić